

OPINIA O PRACY DOKTORSKIEJ PANI MGR JOANNY ELIZY KOZIOŁ

Śląski humanista Wawrzyniec Korwin (Lorenz Raabe, przed 1470 – 1527) od dawna budzi zainteresowanie polskich i niemieckich uczonych z uwagi na swą obfitą i różnorodną twórczość. Rozprawa pani mgr Joanny E. Kozioł pt. *Komentowana edycja utworu Laurentii Corvini Novoforensis Dialogus carmine et soluta oratione conflatus de mentis saluberrima persuasione ad honesta ingenuarum artium studia et ad propagandos animi fructus immortales* jest poświęcona utworowi, który co prawda był niedawno przedmiotem badań pewnego uczonego, ale – jak wykazała doktorantka w recenzji ogłoszonej w „Meandrze” w roku 2015 – jego wydanie nie jest w żadnej mierze edycją naukową.

Dialog z wielu powodów zasługuje na szczególną uwagę. Niezwykła jest jego budowa: partie pisane prozą są w nim przedzielone pieśniami opatrzonymi melodią. Ważny jest jego wydźwięk filozoficzno-teologiczny: Korwin jest entuzjastą Marsilia Ficina i zgodnie z poglądami autora *Teologii platońskiej* stale podkreśla zgodność religii chrześcijańskiej z naukami Platona. Interesujące są związane z *Dialogiem* problemy genologiczne: tytuł wskazywałby na dialog filozoficzny, prolog – na komedię wzorowaną na Plaucie lub Terencjuszu, rzuca się też w oczy wpływ *Pocieszenia filozofii* Boecjusza, w którym również naprzemiennie występują ustępy prozaiczne i poetyckie.

Doktorantka w obszernym wstępie analizuje te kwestie, szczegółowo przedstawiając treść i budowę utworu oraz jego związki z dawniejszymi dziełami, w tym – na co dotąd nikt nie zwrócił uwagi – z *Corpus Hermeticum* oraz tragedią *Historia Baetica* Carla Verardiego z roku 1498. Omawia też biografię i twórczość Wawrzyńca Korwina kładąc nacisk na te elementy, które pozwalają lepiej zrozumieć charakter *Dialogu*.

W całym wstępie wyraźnie widać zalety warsztatu badawczego Doktorantki: jej świetną znajomość bogatej twórczości Korwina, innych utworów z epoki oraz opracowań, a z drugiej strony krytyczny stosunek do prac poprzedników. Jej dobrze udokumentowane i przekonująco przedstawione spostrzeżenia istotnie zmieniają obraz *Dialogu*, jak się okazuje, nader powierzchownie traktowanego przez dotychczasowych badaczy.

Jednak z punktu widzenia filologa największym dokonaniem Doktorantki jest sama edycja. Edytorka bardzo kompetentnie ustala tekst utworu, który w wielu miejscach staje się zrozumiały dopiero dzięki wprowadzonej przez nią sensownej interpunkcji, i poprawia liczne omyłki drukarskie, których usunięcie czasem wymagało dużej subtelności. Komentarz do *Dialogu* wskazuje przede wszystkim źródła, z których korzystał Wawrzyniec Korwin, i wykorzystane przez niego frazy starożytnych pisarzy. Można tu dostrzec odczytanie Doktorantki w literaturze starożytnej, średniowiecznej i renesansowej oraz umiejętność sprawnego posługiwania się internetowymi przeszukiwarkami i bazami danych, które ułatwiają pracę filologowi, ale wymagają od niego zdrowego osądu. Z komentarza widać, jak znaczna część *Dialogu* została zapożyczona – czasem słowo w słowo – z rozmaitych dzieł Marsilia Ficina.

Całą pracą ukazuje panią mgr Joannę E. Kozioł jako dojrzałą badaczkę o świetnych kwalifikacjach do studiów literaturoznawczych i pracy edytorskiej. Dysertacja jest już ukończona i gotowa do przekazania recenzentom, a po uwzględnieniu ich opinii będzie w moim przekonaniu zasługiwała na druk w którymś z języków kongresowych.

Warszawa, 11 września 2018

prof. dr hab. Mikołaj Szymański

IFK WP UW